

Komunitné plánovanie ako ne/efektívny nástroj v rukách samospráv

(výsledky prieskumu ZMOS realizovaného od 5.3. do 5.6.2023)

Záverečnú konferenciu projektu „Centrá sociálnych služieb ako nástroj
viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na
komunitnej úrovni na Slovensku,“ 15.6.2023 Banská Bystrica

Podľa posledné sčítania v roku 2021 žilo na Slovensku 5 449 270 počet obyvateľov

Počet vyplácaných dôchodkov spolu

1 693 600 * (v roku 2021)

1 702 375 * (v roku 2018)

Počet vyplácaných starobných dôchodkov

1 096 225* (v roku 2012)

1 069 255 * (v roku 2018)

*Údaj Sociálne a dôchodkové zabezpečenie

Z celkového počtu obyvateľov je
ale len

444 276 obyvateľov
predproduktívnom roku
(vo veku 0 – 14 rokov) *

* výsledky SODB 2021

**Koľko z týchto detí bude za 10 až 20 rokov lekármi,
inžiniermi, učiteľmi, zvaračmi, rušňovodičmi?**

**Koľko z týchto detí bude za 10 až 20 rokov
ešte žiť a platiť dane na Slovensku?**

Prečo si túto otázku nepoložili politici pred 10-20-30 rokmi? Demografické dáta boli známe!

Dnes sa riešia len dôsledky. Veľa možností na riešenie nie je. Na rade sú odborníci, nie politici.

**1 848 430 obyvateľov v produktívnom veku
(15 až 64 rokov)**

Z nich tohto počtu je asi 200 tisíc stredoškolákov (neekonomicky činných)

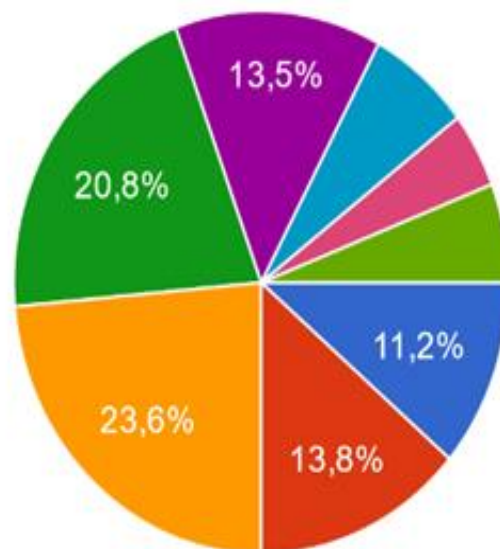
Kancelária ZMOS si pre členské mestá a obce
pripravila dotazník týkajúci sa oblasti
KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA.

Požiadali sme starostov a primátorov/ starostky a
primátorky aby dotazník posunuli zodpovednému
zamestnancovi

Spätnú väzbu sme dostali od 356 obcí

Do akej veľkostnej kategórie ako obec patríte?

356 odpovedí

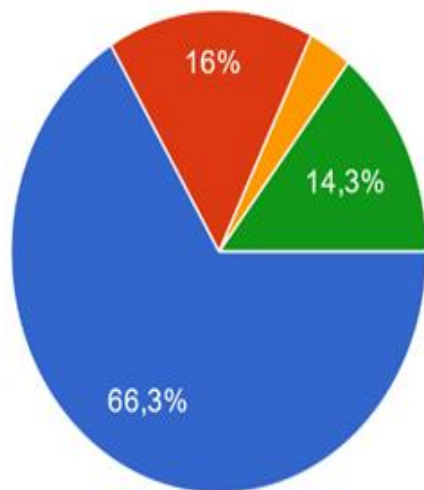

- 0-249 obyvateľov
- 250-499 obyvateľov
- 500-999 obyvateľov
- 1000-1999 obyvateľov
- 2000-4999 obyvateľov
- 5000-9999 obyvateľov
- 10 000-20 000 obyvateľov
- Nad 20 tisíc obyvateľov

Veľkostná kategória obcí zapojenie do prieskumu	Počet obcí	% zapojenia do prieskumu	Veľkostná kategória obcí v SR	Počet obcí	% v rámci SR
0-249	40	11,2	0 - 499	1119	38,23
250 – 499	49	13,8			
500-999	84	23,6	500 - 999	757	25,89
1000 až 1999	74	20,8	1000 - 1999	585	19,98
2000 až 4999	48	13,5	2000 - 4999	309	10,55
5000 až 9999	24	24	5000 - 9999	72	2,45
10000 až 19999	16	4,5	10000 až 19999	34	1,16
Nad 20 000	21	5,9	Nad 20 000	51	1,76
Spolu	356	100	Spolu	2927	100%

Má Vaša obec/mesto spracovaný Komunitný plán?

356 odpovedí

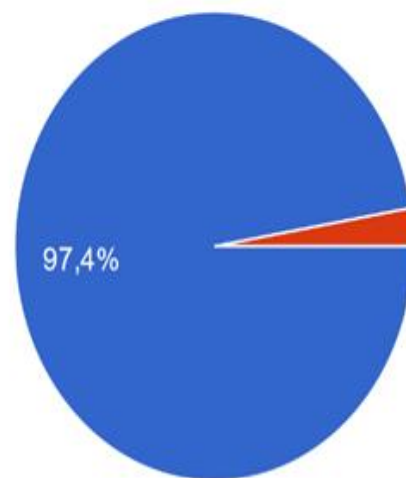

- máme Komunitný plán
- máme Komunitný plán, ale už nie je aktuálny, na jeho aktualizácii v súčasnosti pracujeme
- máme Komunitný plán, ale už nie je aktuálny, na jeho aktualizácii sme ešte nezačali pracovať
- nemáme Komunitný plán a ani sme ho v minulosti nemali

Máme KP odpovedalo	66,3%	236 obcí
Máme KP, ale už nie je aktuálny odpovedalo	16%	57 obcí
Nemáme KP a ani sme ho v minulosti nemali	14,3%	51 obcí

Komunitný plán máte spracovaný:

305 odpovedí

- pre mesto/obec samostatne
- na úrovni mikroregiónu/regiónu (v koordinácii a spolupráci s ostatnými obcami/mestami)

KP máme spracovaný samostatne pre obec/mesto

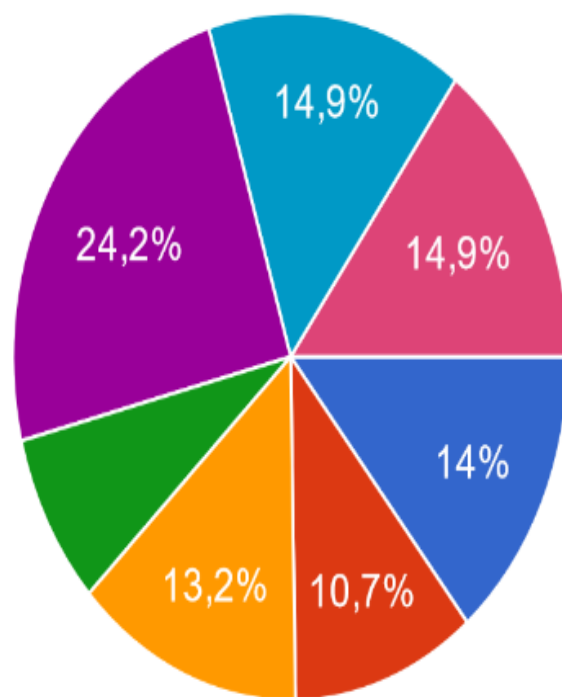
- 297 obcí (97,4 % zapojených do prieskumu)

Na úrovni makroregiónu v koordinácii a spolupráci s ostatnými obcami/mestami

- 8 obcí (2,6 % zapojených do prieskumu)

Ak máte Komunitný plán, dajte nám vedieť ako ste ho spracovali. Vyberte jednu z odpovedí:

356 odpovedí

- Komunitný plán sme spracovali sami so zapojením spolupracujúcich subjektov
- Komunitný plán sme spracovali sami, ale bez zapojenia spolupracujúcich su...
- Komunitný plán sme vypracovali v spolupráci s odborníkom, do jeho príp...
- Komunitný plán sme vypracovali v spo...
- Komunitný plán sme si dali vypracova...
- Komunitný plán sme si dali vypracova...
- Komunitný plán nemáme spracovaný.

KP sme spracovali sami so zapojením spolupracujúcich subjektov	-	50	obcí
KP sme spracovali sami, ale bez zapojenia spolupracujúcich subjektov	-	38	obcí
KP sme spracovali v spolupráci s odborníkom so zapojením spoluprac.subjektov	-	47	obcí
KP sme spracovali v spolupráci s odborníkom bez zapojenia spoluprac.subjektov	-	29	obcí
KP sme si dali vypracovať externe, do tvorby boli zapojené aj spoluprac.subjekty	-	86	obcí
KP sme si dali vypracovať externe, do tvorby neboli zapojené spol.subjekty	-	53	obcí
KP nemáme spracovaný	-	53	obcí

365 odpovedí

Nemáme na vypracovanie takéhoto dokumentu personálne a/alebo finančné zdroje **34 obcí (9,6%)**

Nevedeli sme ho spracovať sami **7 obcí (2 %)**

Nenašli sme spracovateľa **0**

O povinnosti mať vypracovaný KP sme sa dozvedeli až teraz **9 obcí (2,5%)**

Považujeme to za zbytočné **7 obcí (2%)**

K dôvodom pre nevypracovanie KP sa vyjadrilo celkovo 57 obcí

Z nich len 53 odpovedajúcich KP nemá, 4 obce ho považujú za zbytočný dokument aj keď KP majú vypracovaný spracovaných. Na otázku odpovedalo všetkých 356 obcí zapojených do prieskumu

KP pomáha určiť dlhodobé priority v oblasti sociálnej politiky	207 (58,1%)
Na základe KP vieme zacieliť sociálnu pomoc pre občanov, ktorí ju potrebujú	142(39,9%)
Pri tvorbe rozpočtu vieme zacieliť finančné prostriedky pre oblasť SS	133 (37,4%)
KP nám pomáha zapojiť občanov a organizácie do plánovania rozvoja obce/mesta	102(28,7%)
Nevidíme žiaden prínos tohto dokumentu, máme ho len preto, že to vyžaduje zákon	82 (23%)
KP nám umožní organizovať kultúrne a spoločenské podujatia našich seniorov	58 (16,3,%)
Bez KP by sme nevedeli, akým spôsobom pomáhať konkrétnym občanom	27(7,6%)
KP nám umožní zamestnávať do najviac občanov na verejnoprospešné práce	26 (7,3%)
KP nám povie, koľko finančných prostriedkov vieme dať na jedného občana obce	24(6,7%)
Na základe KP vieme plánovať objednanie sociálnej služby u neverej. poskytovateľa	23(6,5%)
Na základe KP vieme vylúčiť občanov, ktorí sociálnu pomoc obce zneužívajú	16 (4,5%)

V čom vidíte význam dokumentu Komunitný plán pre vašu obec/mesto?

Skupina občanov, ktorých obec/mesto považuje za najviac ohrozených chudobou	Počet obcí	% odpovedí
Poberatelia starobných a invalidných dôchodcov	255	71,6%
Dlhodobo nezamestnaní	154	43,3%
Osamelí rodičia vychovávajúci / starajúci sa o dieťa /deti	144	40,4%
Starodôchodcovia (s dôchodkom pred 1/2004)	121	34%
Občania s hendikepom	81	22,8%
Osoby bez prístrešia/bezdomovci	75	21,1%
Občania /deti žijúce v jednej domácnosti s alkoholikom	51	14,3%
Rodiny s členom so zdravotným znevýhodnením	48	13,5%
Osoby kde prebieha exekúcia a hrozí im strata bývania	47	13,2%
Viacdetné rodiny	38	10,7%
Mladé rodiny, kde jeden z rodičov je na RD/MD	34	9,6%
Deti a mladí ľudia z vylúčenej komunity	29	8,1%
Osoby ohrozené násilím v rodine	29	8,1%
Občania žijúci v segregovanej časti obce/mesta	26	7,3%
Mladí dospelí po návrate z CDR	16	4,5%
Mladí dospelí po návrate z CDR	16	4,5%
Osoby , ktoré sa vrátili z výkonu väzby alebo trestu	15	4,2%
Osoby, ktorým súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony	9	2,5%
Utečenci	3	0,8%

Majú alebo nemajú byť tieto skupiny súčasťou komunitného plánu obce/mesta?

Vedia komunitné plány reagovať na potreby komunity?

Na tie aktuálne ale aj na tie, ktoré prídu?

A čo ak sa budú týkať napr. núteného vysídlenie v dôsledku živeľnej pohromy či ekologickej katastrofy?

Čím je dnes starnutie obyvateľstva či nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre obce, štát a každého z nás?

Už dnes počúvame o nedostatku odborného ale aj obslužného personálu v zdravotníctve ale aj v sociálnych službách, o tom sa ale vedelo už pred 20 /30 rokmi

Z 356 obcí zapojených do prieskumu

51 obcí uviedlo, že KP nemajú a ani ho v minulosti nemali spracovaný

Z nich je :

- vo veľkostnej kategórii od 1000 do 1999 obyvateľov 7 obcí**
- vo veľkostnej kategórii od 2000 do 5000 obyvateľov 3 obce**

41 obcí pri tejto uviedli, že sú vo veľkostnej kategórii do 999 obyvateľov

Čo sa z výsledkov prieskumu po konečnom spracovaní /a publikovaní ešte dozviete?

- Ako a či sa zapájajú poslanci obecných či mestských zastupiteľstiev do tvorby komunitných plánov
- Kto to teda v realite vypracováva KP pre obec/mesto a koľko z nich je len skopírovaných
- Ako podľa vás vnímajú občania svoju obec/mesto a jeho komunitný život?
- Akú sumu finančných prostriedkov obce/ mestá vyplácajú / vyplatili v roku 2022 neverejným poskytovateľom sociálnych služieb pobytového charakteru a koľko ich stoja sociálne služby
- Ako a či obce vedia aká je výška podielovej dane (z DPFO) v roku 2022 v kategórii občanov starších ako 62 rokov v ich obci/meste
- Ako je to so zrušením služieb a prevádzok v obciach, ktoré sa zapojili do prieskumu

Ďakujem za pozornosť

Mgr. Iva Pipíšková

Expertka pre oblasť sociálnych služieb a zdravotníctva

Kancelária ZMOS, Bezručova 9, Bratislava

Kontakt: pipiskova@zmos.sk